

ÅRSRAPPORT

2010

Vedtatt av styret 11. mars 2011

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1. Oppsummering	3
2. Aktiviteter i perioden	4
a. Styrets arbeid	4
b. Informasjonsaktiviteter og profileringer	5
c. Tiltak for å nå spesielle målgrupper	6
d. Utlysninger i 2010 og respons på dem.....	6
Søknadsfrist 02.06.2010:	6
Søknadsfrist 13.10.2010:	7
e. Tildelinger i 2010	7
3. 15 %-potten.....	8
4. Økonomi	9
a. Bevilgning fra Kunnskapsdepartementet.....	9
b. Administrasjonskostnader	9
c. Resultatregnskap.....	9
d. Frie midler framover	12
e. Overføringer.....	12
5. Resultatrapportering	12
a. Indikatorer mht. tildelinger	12
Kjønn på PL/PA.....	12
Støttetottakere:.....	13
b. Formidlingsresultater	13
c. Rekruttering til andre virkemidler	13
d. Samarbeid	13
Interregionalt/internasjonalt	13
Mellom institusjoner/virksomheter/bransjer i regionen.....	14
e. Oppsummering i forhold til hovedmål	14

1. Oppsummering

Fondsregion Agder består av fylkene Aust-Agder og Vest-Agder, og er det minste regionale forskningsfondet. Felles forsknings- og utviklingsstrategi ble vedtatt av begge fylkesting i juni 2009.

FoU-strategien etablerte følgende visjon for regionen:

Agder skal være en konkurransedyktig kunnskapsregion kjent for:

- *Et næringsliv og en offentlig sektor som har stor vilje og evne til å delta i og gjøre seg nytte av forskning*
- *Internasjonal orientering*
- *Stor innovasjonsevne*
- *Et godt utdanningssystem*
- *Et sterkt universitet og konkurransedyktige FoU-miljøer på sentrale områder som er viktige for regionen*

I tillegg ble man enige om følgende satsingsområder:

- *Energi, miljø og klima*
- *Maritim sektor*
- *Matvare, landbruk, fiskeri og bioteknologi*
- *Samfunnsforskning*
- *Innovasjon i offentlig sektor*
- *Kultur- og opplevelsesnæringene*
- *Utdanning*

Styret valgte i sin handlingsplan å spisse sine første utlysninger innen to områder:
1) e-helse og 2) energi, miljø og klima.

I tillegg valgte styret følgende overordnede prioriteringer i sine utlysninger:

- Regionens bransjenettverk anses som meget sentrale for regionen, og man ønsker derfor å bidra til at disse gjøres enda mer konkurransedyktige.
- Utradisjonelle koplinger mellom fagmiljøer/næringsklynger har vist seg å være et viktig fundament som har bidratt til innovasjon i regionen, og vil også være et fokusområde for regionale forskningsfond Agder. Dette kan gjelde både eksisterende og mulige nye næringsklynger.
- For å øke legges til rette for god kvalitet på forskning i regionen i fremtiden bør en viss andel av prosjektene ha tilknyttet doktorgradsstipendiater/næringsph.d.
- Det er ønskelig at miljøer i regionen i større grad klarere å tiltrekke seg nasjonale og/eller internasjonale forskningsmidler, og fondsstyret ønsker derfor å vektlegge prosjekter som kan bidra til dette.

Det ble i 2010 utlyst midler to ganger, med søknadsfrister i juni og i oktober. Søknadstypene regional kvalifiseringsstøtte, regionale institusjonsprosjekter og regionale bedriftsprosjekter er benyttet.

Det ble i 2010 bevilget totalt kroner 9.838.500 til 12 regionale kvalifiseringsprosjekter og ett regionalt institusjonsprosjekt.

2. Aktiviteter i perioden

a. Styrets arbeid

Fylkestingene i Aust- og Vest-Agder har oppnevnt følgende medlemmer til fondsstyret for Agder:

Styrerepresentanter:

Leder Knut Brautaset, pensjonist, tidligere rektor Høgskolen i Agder (repr. Aust-Agder)

Nestleder Camilla Dunsæd, rådmann Kvinesdal kommune (repr. Vest-Agder)

Tellef Inge Mørland, politiker/student (repr. Aust-Agder)

Øyvind Hushovd, pensjonist, tidligere adm. dir. Falconbridge (repr. Vest-Agder)

Inger Nilsen Holen, forsknings- og utviklingsdirektør Sørlandet Sykehus HF (statlig repr.)

Tom Fidjeland, Vice president engineering, National Oilwell Varco (statlig repr.)

Observatør:

Siren Neset, regionalrepresentant Agder, Norges forskningsråd

Numeriske vararepresentanter:

Aust-Agder:

1. Erlend Moksness, leder Havforskningsinstituttet, Flødevigen
2. Benedikte Vonen, politiker/kommunalsjef i Nissedal kommune

Vest-Agder:

1. Nere Skomedal, direktør engineeringdivisjonen Umoe Mandal
2. Karin Sundsvik, avdelingsleder Origo Engineering

Statlige representanter:

1. Anne-Grete Ellingsen, direktør strategi og forretningsutvikling SAE Vind
2. Ragnar Trondstad, teknologidirektør Elkem Solar.

Det har vært avholdt ett innledende informasjonsmøte for styret, samt 5 ordinære styremøter i 2010. Styret har behandlet 34 saker. I tillegg til å behandle søknader om midler, har styret vedtatt handlingsplan gjeldende for 2010 og 2011 og kommunikasjonsplan gjeldende for 2010-2012. Dette er i tråd med de føringer som er lagt for perioden.

Sekretariatet har bestått av sekretariatsleder Kirsten Borge og rådgiver Bodil Lindestad. Sekretariatet har vært representert på alle læringsarenaer arrangert av forskningsrådet.

b. Informasjonsaktiviteter og profileringer

Det har vært avholdt ett informasjonsmøte i forbindelse med utlysning av midler med søknadsfrist 3. juni 2010. Møtet ble avholdt på Universitetet i Agder, Campus Kristiansand, og det var omlag 90 deltakere til stede på møtet. I tillegg til generell informasjon om fondet og fondets første utlysning, så avholdt også forskningsrådets regionale representant et eget kurs i søknadsskriving.

Kunngjøring av utlysningene med søknadsfrist i henholdsvis juni og oktober er blitt offentliggjort gjennom fellesannonse for Aust-Agder fylkeskommune i Agderposten og gjennom fellesannonse for Vest-Agder fylkeskommune i Fædrelandsvennen.

Regionale forskningsfond Agder har bl.a. hatt presentasjoner for Sørlandets Kompetansefond, Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, Innovasjonsnettverket i Helse Sør Øst (representerte Agder, Oslofjordfondet, Innlandet og Hovedstaden), regionalt møte vedrørende e-helsesatsing på Agder, møte i Arena Eyde-nettverket, styremøte i Innovasjon Norge - Agder, Arendal Rotaryklubb og for 6. trinn ved Fevik skole.

I tillegg har fondet har vært representert på diverse regionale møter, deriblant arbeidsutvalgsmøter i VRI Agder og Eurogia+ informasjonsmøte.

Styrets leder har deltatt på styreledersamling arrangert av Norges forskningsråd, samt avholdt presentasjoner i forbindelse med statsrådsbesøk (se nedenfor) og informasjonsdag for representanter fra Norges forskningsråd der bl.a. næringsklyngene på Agder ble presentert. Styrets leder har i tillegg deltatt på fellesmøte mellom styrene i Sørlandets Kompetansefond og Aust-Agder utviklings- og kompetansefond.

Nyheter fra fondet, generell informasjon og alle styreprotokoller offentliggjøres på nettsidene til fondet. I tillegg har fondet egen twitter-konto (RFFAgder), hvor utlysninger og annen informasjon twitres.

De første tildelingene av midler ble markert den 30. september med besøk fra forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland. Blant annet overrakte statsråden blomster til prosjektlederne for de prosjekter som hadde mottatt støtte, deltok på omvisning på e-heslaboratoriet på Campus Grimstad, og det ble også lagt til rette for at næringsklyngene på Agder fikk presentert seg for statsråden. Besøket ble dekket av lokalpressen på Agder. Video fra besøket er lagt ut på Youtube med lenke fra nettsiden til RFF Agder.

c. Tiltak for å nå spesielle målgrupper

Det er ikke vurdert spesielle tiltak for å nå spesielle målgrupper. Fondet har deltatt på møter og avholdt presentasjoner i de fora der dette har vært etterspurt. I forkant av informasjonsmøtet i april ble det sendt ut informasjon til alle kommunene på Agder og andre virkemiddelaktører, samt at møtet ble annonsert i Agderposten og Fædrelandsvennen. Det store oppmøtet indikerer at man nådde fram til målgruppene.

d. Utlysninger i 2010 og respons på dem

RFF Agder har hatt to utlysninger i 2010. Styret valgte i fondets første år å gå ut med en smal utlysning innen to hovedområder (energi, miljø og klima og e-helse). Årsaken til dette var først og fremst forskningsrådets anbefaling om en spisset utlysning. Valg av energi, miljø og klima tok utgangspunkt i styrets ønske om å støtte opp rundt Agders næringsklynger, deriblant NCE NODE (olje/gass/offshore) og Arena Eyde (prosessindustri). I tillegg ble det vurdert som ønskelig å støtte opp rundt e-helse, både fordi det på Universitetet i Agder ble åpnet en ny e-helselab på 450 kvm, og fordi e-helse anses som viktig for å håndtere de helsemessige utfordringer landet/regionen står overfor i framtiden. Begge disse områdene ble ansett som strategisk viktige for regionen i årene framover.

I tillegg har styret i sin handlingsplan vedtatt å fokusere på utradisjonelle koplinger mellom fagmiljøer/næringsklynger, og også dette ble vektlagt i utlysningene. De fleste av de innkomne søknadene innebærer samarbeid mellom ulike fagmiljøer og bedrifter.

Søknadsfrist 02.06.2010:

Våren 2010 ble det utlyst 1,5 - 3,5 millioner til regionale kvalifiseringsprosjekter innen energi, miljø og klima (delområdene mekatronikk, energieffektivisering, prosessforbedring og fornybar energi), 2 - 4 millioner kroner til regionale institusjonsprosjekter og 0,5 - 2 millioner til regionale kvalifiseringsprosjekter innen e-helse.

Fondet mottok 17 søknader til regional kvalifiseringsstøtte innen energi, miljø og klima (søknadsbeløp kroner 3.076.000), 3 søknader til regional kvalifiseringsstøtte innen e-helse (søknadsbeløp 362.500) og 1 søknad om regionalt institusjonsprosjekt innen e-helse (søknadsbeløp 8 millioner kroner over fire år).

En søknad innen energi, miljø og klima ble avvist, fordi den ble vurdert til å ligge utenfor utlysningsområdet.

Ni søknader om regional kvalifiseringsstøtte innen energi, miljø og klima, tre søknader om regional kvalifiseringsstøtte innen e-helse og en søknad om regionalt institusjonsprosjekt innen e-helse ble innvilget. Sistnevnte søknad ble styrebehandlet to ganger, da styret i første omgang ga en betinget bevilgning med krav om ytterligere dokumentasjon fra søker.

Styret vurderte tilleggsdokumentasjon som tilfredsstillende og valgte da å imøtekomme søknaden.

Det er mottatt en klage på avslag på søknad om regional kvalifiseringsstøtte innen energi, miljø og klima. Klagen er styrebehandlet. Styret valgte å opprettholde avslaget, og klagen er oversendt Norges forskningsråd hvor den vil bli behandlet.

Søknadsfrist 13.10.2010:

Høsten 2010 ble det utlyst inntil 4 millioner kroner pr år i 1 - 3 år til regionale bedriftsprosjekter innen energi, miljø og klima (delområdene mekatronikk, energieffektivisering, prosessforbedring og fornybar energi).

Fondet mottok 9 søknader til regionale bedriftsprosjekter innen energi, miljø og klima. Samlet søknadssum var kroner 20.330.000.

En søknad ble avvist, fordi den ikke tilfredstilte de formelle krav som ble stilt i utlysningen. To søknader ble sendt til styret for en vurdering av hvorvidt de lå innenfor utlysningsområdet. Den ene av disse ble et samlet styre enige om å avvise, den andre vurderte et flertall av styrets medlemmer til å være innenfor utlysningsområdet.

Syv søknader ble vurdert av fagpaneler i Norges forskningsråd. Av disse syv innvilget styret på styremøte 31. januar 2011 fire søknader. For en av søknadene fikk styreleder og et av styremedlemmene fullmakt til å utarbeide et bevilgningsforslag til styret etter at møte med søker er avholdt.

Siden bevilgningene for utlysningen med søknadsfrist først er vedtatt i 2011, så vil disse rapporteres i årsrapporten for 2011.

e. Tildelinger i 2010

Følgende prosjekter mottok støtte fra fondet i 2010:

Regional kvalifiseringsstøtte energi, miljø og klima

<i>Søker</i>	<i>Prosjekttittel</i>	<i>Bevilget RFF Agder</i>
Universitetet i Agder	Reduksjon i energibruk og klimagassutslipp gjennom bruk av optimaliserte byggematerialer	198 000
Universitetet i Agder	Produksjon av hydrogen og biomasse fra mikroalger	160 000
Agder Energi AS	Agder Energi - Solstrøm på nett	200 000
Universitetet i Agder	Biomasse og bioenergi	65 000
Agderforskning	Bygnings-integrert photovoltaisk (BIPV)	200 000
Universitetet i Agder	Energibruk og klimagassutslipp ved etablering, drift og vedlikehold av veginfrastruktur	200 000
Universitetet i Agder	Forprosjekt til innovasjonssystemer og verdikjeder i NODE: Forslag til et interdisiplinært forskningsprogram i NODE-klyngen.	200 000

Universitetet i Agder	Holdbare trækonstruksjoner i moderne byggeri	53 000
Eyde-nettverket	Kvalifisering for EU-finansiert prosjekt for energieffektivisering i bedrifter i Eyde-nettverket	200 000
		1 476 000

Regional kvalifiseringsstøtte e-helse

<i>Søker</i>	<i>Prosjekttittel</i>	<i>Søkes RFF Agder</i>
Universitetet i Agder	Virtuelt ballspill for rehabilitering	200 000
Sørlandet sykehus HF	Forprosjekt elektronisk samhandling	62 500
Sørlandet sykehus HF	Monitoring of Real Life Cancer Treatment to increase the quality of care for patients suffering from cancer.	100 000
		362 500

Regionalt institusjonsprosjekt innen e-helse*

<i>Søker</i>	<i>Prosjekttittel</i>	<i>Søkes RFF Agder</i>
Universitetet i Agder	Centre for eHealth and Health Care Technology - a User-focused arena for Teaching, Research, Development, and Testing of new Technology	8 000 000

Sum totalt

9 838 500

* Bevilgningen gjelder 2 millioner pr år i perioden 2011 - 2014.

3. 15 %-potten

I 2010 ble 15%-potten fordelt mellom fondsregionene basert på samme fordelingsnøkkel som øvrig tildeling til fondet. Agder mottok kroner 1.991.000 fra 15%-potten.

I 2010 inngikk RFF Agder et samarbeid med RFF Vestlandet for å bygge opp kompetanse på innovasjonsprosesser. Universitetet i Agder og Universitetet i Stavanger har sammen etablert et forprosjekt for å utvikle et doktorgradsprogram / forskerskole og stipendiatprogram i innovasjon. RFF Agder og RFF Vestlandet har bevilget kroner 500.000 fra hver fondsregion til dette forprosjektet. Pengene fra RFF Agder ble bevilget i 2010, men var ikke utbetalt pr. 31.12.2010

Øvrige midler på kroner 1.491.000 er overført til budsjettet for 2011.

4. Økonomi

a. Bevilgning fra Kunnskapsdepartementet

RFF Agders ordinære tildeling utgjorde kroner 13.256.000 for 2010. I tillegg ble 15%-potten besluttet fordelt mellom fondsregionene etter samme fordelingsnøkkel som ordinære midler. Dette resulterte i en tilleggsbevilgning på kr 1.991.000. Totale bevilgninger for 2010 beløper seg til 15.247.000 kroner.

b. Administrasjonskostnader

Det er anledning til å bruke inntil 10 % av ordinær tildeling til administrasjon. I 2010 medgikk kroner 1.042.452 i administrasjonskostnader. Regionalsjef Kirsten Borge var sekretariatsleder for fondet. I tillegg jobbet Bodil Lindestad som rådgiver. Totalt medgikk kroner 712.083 i lønnskostnader for fondet.

c. Resultatregnskap

Resultat og balanse for RFF Agder vises i tabellen nedenfor. Revisors beretning vil ettersendes.

RESULTAT OG BALANSE REGIONALE FORSKNINGSFOND AGDER 2010

Resultat RFF Agder 2010

Inntekter	
Tilskudd fra Kunnskapsdept.	15 247 000
Renteinntekter	37 567
Sum inntekter	15 284 567
Kostnader	
Lønn, trekkpliktige godtgjørelser	712 083
Godtgjørelse folkevalgte	190 445
Markedsføring (annonser)	4 446
Opplæring, kurs	10 066
Beverting	10 709
Reisekostnader, utg. og godtgjørelse for reiser (sek	58 872
Andre transportutgifter	7 214
Leie av lokaler	1 189
Konsulenttjenester	3 365
Oppfoldsutgifter/hotell m.m.	43 539
Representasjon/gaver	525
Sum administrative kostnader 2010	1 042 452
Utbetalte prosjektmidler (kval.støtte)/overføringer	150 000
Avsetninger til bundne fond	14 092 115
Resultat pr 31.12.2010	0

Balanse RFF Agder 2010

Eiendeler:	
Bankinnskudd	15 284 567
Sum eiendeler	15 284 567

Gjeld/Egenkapital

Gjeld	
Administrasjonskostnader (gjeld AAFK)	1 042 452
Utbetalte prosjektmidler (gjeld AAFK)	150 000
Sum gjeld	1 192 452
Egenkapital	
Bundne fond:	
Tildelte prosjektmidler, ikke utbetalt pr.31.12.	9 688 500
Tildeling 15% pott, ikke utbetalt	500 000
Bunden EK (15% potten)	1 491 000
Bunden EK (adm.kostn ovf til 2011)	283 148
Bunden EK, ikke fordelt	2 129 467
Sum egenkapital	14 092 115
Sum gjeld/egenkapital	15 284 567

Tildelte, ikke utbetalte prosjektmidler fordeles slik:

Kvalifiseringsstøtte	1 688 500
Regionalt institusjonsprosjekt	8 000 000
Sum	9 688 500

d. Frie midler framover

Fondet har 2.129.467 kroner i frie midler pr 31.12.2010. Beslutninger om tildeling av støtte til regionale bedriftsprosjekter (utlyst med søknadsfrist 13.10.2010) var ikke ferdigstilt pr 31.12.2010.

e. Overføringer

Følgende midler overføres til 2011:

Ekstra bevilgning fra 15% potten (ikke tildelt):	1 491 000
Ubrukte administrasjonsmidler:	283 148
Bunden EK (ikke tildelte midler):	2 129 467

Styret har vedtatt at man ønsker å søke Kunnskapsdepartementet om å få overføre ubrukke administrasjonskostnader i 2010 til senere år. Søknad vil bli oversendt.

5. Resultatrapportering

a. Indikatorer mht. tildelinger

Kjønn på PL/PA

I de regionale kvalifiseringsprosjektene er det 33% kvinnelige prosjektledere (4 av 12). Det er 25% kvinner som er administrativt ansvarlig (3 av 12).

I det regionale institusjonsprosjektet er det en mannlig prosjektleder og en kvinnelig administrativt ansvarlig.

Støttemottakere:

Følgende bedrifter/institusjoner har mottatt støtte:

Regionalt institusjonsprosjekt:

Universitetet i Agder	1 søknad	kroner 8.000.000 (4 år)
-----------------------	----------	-------------------------

Regional kvalifiseringsstøtte:

Universitetet i Agder	7 søknader	kroner 1.076.000
Sørlandet Sykehus HF	2 søknader	kroner 162.500
Agderforskning	1 søknad	kroner 200.000
Eyde-nettverket	1 søknad	kroner 200.000
Agder Energi	1 søknad	kroner 200.000

Det gjøres oppmerksom på at oversikten viser hvilken søker som har mottatt støtte. I mange av de regionale kvalifiseringsprosjektene er bedrifter med som samarbeidspartnere, og fordelingen mellom forskningsinstitusjoner og private aktører i oversikten ovenfor kan derfor virke noe misvisende.

b. Formidlingsresultater

Det er for tidlig å rapportere på denne indikatoren.

c. Rekruttering til andre virkemidler

Det er for tidlig å rapportere på denne indikatoren.

d. Samarbeid

Interregionalt/internasjonalt

RFF Agder har samarbeidet med RFF Vestlandet om et forprosjekt vedrørende 15 %-potten, jfr. punkt 3.

De fleste søknader som har fått støtte innebærer samarbeid med en eller flere andre aktører i samme eller en annen fondsregion. Det innvilgede regionale institusjonsprosjektet har samarbeid med to utenlandske aktører (Universitetet i Aalborg og University of Nebraska at Omaha).

Mellom institusjoner/virksomheter/bransjer i regionen

Det er i utlysningene for regional kvalifiseringsstøtte og regionale bedriftsprosjekter oppfordret til samarbeid på tvers av bransjer eller samarbeid med fagmiljøer man tradisjonelt ikke har samarbeidet med. Mange av de mottatte søknadene ga tilsvar på denne oppfordringen.

e. Oppsummering i forhold til hovedmål

Hovedmålene for de regionale forskningsfondene er som følger:

- Styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling.
- Bidra til økt forskningskvalitet og utvikling av gode og konkurransedyktige FoU-miljøer i regionene.
- Skape utviklings- og læringsarenaer der regionale erfaringer kan drøftes i relasjon til nasjonal og internasjonal kunnskap og aktiviteter.
- Sørge for tett samspill mellom aktiviteter i regionene og deres relasjoner til andre nasjonale og internasjonale programmer og aktiviteter.

Fondet har i stor grad ivaretatt de to første og det siste hovedmålet. Når det gjelder å skape utviklings- og læringsarenaer i regionen, så har det vært diskutert, men man har ikke etablert noe formelt forum for dette enda. Det vil jobbes videre med dette i 2011.